

Előfizetési ár:

Vidéken: Helyt:
Évnyedre 2 f. 50 kr. Évnyedre 2 f. 24 kr.
Félévre . . . 5 f. 40 kr. Félévre . . . 4 f. 48 kr.
Eladás egyes számoként nincs.

HETILAP.

Hirdetések és magánviták:

Hirdetések és magánviták négy hasábos gar-
mond sora 3 p. kr., a melyhez minden izbeni
beiktatásnál még 10 pkr.
bélyegdíj számítandó.

Az iparvilág, tudomány, művészet és szépirodalom köréből.

E lap szellemi és anyagi ügyeit illető minden levél
a SZERKESZTŐSÉG-hez czímezendő.

Bérmertelen leveleket csupán rendes levelezőinkől
fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Megjelen e lap jelen ivnyi alakjában minden szerdán
és szombaton délelőn.

Tartalom:

Képek a mezei életből. X. *Agricola*. — Törökország története (Lamartine után) M. L. — Egy új a lithván rengetegben. (Vége). O-q. — Hirtűzér. — Nemz. színház. Hirdetések.

Képek a mezei életből. *)

X.

Mióta hallgatók, egyet fordult az idő járása; a lég meghűlt, fehér harmatot izzad a föld, hosszabb az éj, bádjt a napsugár: ősz van. A lud megröppent, a fecskék gyülekeznek, daru és golya csoportosan kering fenn az űrben, le-leszállnak, megjegyezni látszanak a hajlékot, hol fészkeik vannak, hol fiaikat fölnevelék, a tavakat és réteket, melyek ró-nája és vízei nyáron által tanyájokul valának, s menni készülnek jobb vidékre, melegebb tájakra: ősz van.

El-elborul az ég arca mint a családolt ara szivderüje, sürűben jár a szél, elnémult a madarak nemes faja, csak a szajkó kiáltoz étköten hangján, csak a fekete rigó csörtet a száraz levelek között, s földeli szörnyen egyhangu énekét: ősz van.

Miért oly kopárok a hegyek tetői? honnan az erdők e halvány lombozata? csak ő-szi kikirics s apró csiperke látszik itt ott a hallgatag völgy verhenyős zöldében: ősz van.

Hová lett a mezőnek zaja, ékessége: fű, törökbuza? csürrébe takarította a szorgalom. A határok mint kegyetlen pusztaságok tűnnek fel s összevissza vegyülten barangolják be nyá-jak és csordák.

Szeretném látni a festőt, ki a hervadó természetet élethű rajzolni bírná: miként sárgul lassudan a lomb, mint meztelenül a töl-gyek legmagasb tetője, s száll alább alább galain a hervadás. Szeretném látni a művészt, ki előállítani tudná, hogyan úszik egy ideig a léghen az elfújtt falevél, minő neszt támaszt alá zörrenése, miként pirul a körte-, a megy-, a cseresznye- és feketezőlő-levél!

Mint a halottas háznál, mindenütt sötétet, mindenütt gyászt és hallgatagságot veszel ész-re, csak a halálágy felett van egy két rozsmarinszál, egy pár czipruság: ugy az ő-szi természet minden vonásán az enyészetnek-in-dulást ismerheted fel; csak a vetés-határ ter-ről él szemeid előtt vidor-elevenen mint egy zöldelő sziget, mint a jövő évek kenyér-re-ménye, csak a lenyves áll még ott vénhedő zöldében.

Ismeritek-e a mezei életnek ő-szi teendőit? Egyike a vetés. Fatal erőteljes férfi, gondjai-ban osztozó hű nejevel s jóra szoktatott gyer-mekével, idejében mivolt, termő erőben dús földbe aranykalászkot tiszta magvát hinti — nem konkolyt, nem borsót, sem léhas gabona-fajt; lám, ő tudja, hogy ki mit vet azt arat: mag előtt jár a természetes nő, a férj egész fi-gyelme a vetésen, egyenlő nagyságúak-o a vetés-ívek s a marokba szorított magmennyi-ség? egyforma sűrűn hull-e a szem, nem ma-radnak-e foltok? Az első kézutnak vége, in-dul a borona, eltakarva a szemeket, aprózva a göröngyöket, egyenlítőve a föld felszínét; a tulnag gyököket a kis fiu ontogatja, s vetés

*) Lásd Hetilap 78. sz.

és boronálás után, czikezikos vízbarázdák vo-natnak, a határmegyé kitakarítottak, s férj és nő istenaldás rá imádkozása közben, gazdag jövő aratás előálmai között térnek várakozó hajlékukba.

Borura derű: a felleges ég vidám na-pokká derül ki. Érdekes egy ily nap délután-ján a gazdát gyümölcszedés közt látni! Ne-héz vasas szekér után hosszabb rövidebb laj-torják nyuláncoknak, hosszú póznára kis vesz-zőkosarak illesztve, mikkel az ághegyek ter-mése egyenként szedetik le; a szekeren ko-sarak, vékak, zsákok és cselédség. Itt egy terepélyes fán gazdag csukrokban függ le a piros párizs, amott egy másikon átlátszó viasz laptakként diszlik a narancsalma; egyik ol-dalon sorban nyulnak el a körtefák, köztök a büszke király- és izes ő-szi pergamen, másik oldalon a szilvák különféle fajai. A nap me-legen süt, a szedők csevegnek s egyet kettőt szépébb eldugdosnak, a gazda felügyel, s mit amazok elhagyásnak, leszedetgeti, szépébb ja-vából jó embereinek s barátainak kosarakat tölt sat. A földnek e szinte munka nélküli termése is ászokra kerül s felügyeletet a nők s gyerekek veszik édes gondjaik közé.

Legyenek áldottak ágaid, oh gyümölcs-nek fája! A te gyökereidet csak az ég élteti, földedet emberi kéz nem kapálja, nem költ, nem veritékezik éretted a nép, s te mégis természet számára, asztalat megízleled, s nem egyszer bőv jövedelemnek leszel ingyen for-rásává.

A mező és kertek ajándékait a nemes szőlő termése, a szüret végzi be. Ez az ősz-nek s a mezei gazdáinak utolsó évi gyönyör-rütsége s mintha a természet is segédkezni a-karna, többnyire szép idővel telik el. A sze-kér folyton foly a szőlőhegy felé, ládák és hordók dübögnek, szépen öltözött úri népek csoportonként vonulnak a szekeret után; bőv szüret, édes must s hozzá jó e-gészség! szokott idvezlések. Vidáman foly a beszélgetés; a szőlőhegyek örömlök meg-szólalni látszanak, mindenfelé zsana és élénk-ség, zene és puskaropogás egymást felváltva hangzanak végig a hegyeken; egy-egy vá-rosi vagy belföldi szépség mint venusz-csil-lag, mint bérczi virágszál tűnik fel a szüret szokott népe között. A falu vendégei, a mu-latkozni vagy venni jött idegenek látogatást tesznek ismerőiknél, többnyire azok által szőlő-likbe meghívatalnak, csoportokat képezve kéz-kézben, párijával járják be a hegyeket, olykor olykor vadász-eb kíséretében. S jaj szegény-nek, ha ilyenkor egy árva nyulat nyu-govó helyéből a szőlők larmája felzaklat. Iyen-kor a legmeghatóbb jelenet adja elő magát. A megfélemlített állat a nagy zajra ösztönze-rű értelmét elveszti, barázdáról barázdára fut, egyik szőlőből másikba rohan, s mindenütt más más szedőkre, új ellenségeire talál: kiál-toznak, dobálják, lőnek reá, kergetik s vég-re is a mulatság sajnalatos tárgya áldozatul esik.

A napnak e vidámságát az éj örömei vált-ják fel. Vacsorák adatnak, mi poharazás közt foly s játékkal, zenével és tánczazzal végző-dik; néha késő éjszakáig zajong dal- és ze-nétől a falu, a sajtók csikrogognak, s midőn a másnapi munkára minden készen van, szekér és kádak, hordó- és szedő-odények megürül-

vék, csaknem a hajnal óráiban bocsátkozik nyugalomra a falu sürge népe.

Az utolsó szőlőgerezddel a mező kincses tárháza bezáródik, több gyümölcsöt nem ad nekünk a föld, de a mi munkánknak vége most sincsen: dolgozni folyvást, meg-szakasztás nélkül, a mi örök rendelte-tésünk...

Mig ezeket irám, új napra kelénk, ismét beborult az ég, hidegebb szél fű keresztül a táj felett, minden szellet egy egy hervadt falevelet vísz magával, a lég tele van a mu-landóság e szárnys jelképeivel: mint anyjá-tól elütött méhraj úszik fen az űrben a csak imént zöld lombhozat. Mégis mégis ko-moly a te arcod, oh ő-szi természet! Meg-döbben látásodra az aggastyán, lám az ő fe-jének hajszálai is így hullának el, teste ru-ganyossága, arcszínje, szívének lángja s agy-velejének teremtő képessége is így fogyat-koznak meg az évek sorával! Gondolkodás-ba esik a férfi, kinek életnyara már már le-folyik, s még nincs minek mondassa: ez az én művem, ime a betöltött életfeladat! Áb-aúdos búba merül az ifju, kinek lelke nagy tettekre vágyott, nemes czélok után küzdött, s a sors és szeszélyes világfolyás által örök-ké meggátolták! Csak a leánya boldog és a játszó gyermek: amaz a dér elől meleg szobába rejli virágait, beviszi velök szobájá-ba az élő tavaszt, s ott él ő tovább zöldség és virág, öröm és szerelem között; a gyerek pedig játszik őszszel a lehulló falevéllel oly kedvére mint tavaszon a nyiló ibolyával...

Vajjon az én és kortársaim szívében a hervadás és ősznek ideje mit ébreszt? Fáj-érzést és kinos emlékeket. Rövid tavaszunk-ra, nyár nélkül ősz következett. A készület korából, a tettekét átugorva, a nem tehetés, a lelki álom ölébe süllyedék. Soha egy nem-zedélnek egyszerűbb czélok, dicsőbb pálya mint nekünk nem nyílt vala: ragyogón égett mint a dicsőség napja, mint az istenség szent arcuzata! Szemeink előtt volt a kitűzött pá-lyabér, mentünk felé, kitértük karjainkat, már érték kezeink — a titok kapuja egyszerre bezáródék, a varázkép eltűnt: nekem és kor-társaimnak csak kinos emlék és könynyek maradtak! Szomorú nekünk az ősz mint a volt tavasz!

Halljátok mily sirólag süvölt a szél: sok sohajt szedett fel a földről, az az oka: hadd vigye el mienket is a vigasztalás és remény boldog tájai felé.

Nézzétek mint borul a láthatár; ez a télnek és fergetegnek előjósata: hadd borong-jon; nem lesz sötétebb e boru, mint a mi lelkünké, kiknek pályásvényéről a vezér-csillag eltűnik.

Látjátok mily pusztává lett a mező, halt menyasszonyként mily sáppadt a föld; hadd pusztuljon, majd ismét ki fog virulni, szívünk reményeiként halottaiból újra támadni.

Érzitek-e, földmivesek, mily metsző a hideg kün a mezőn: ideje hogy a faluba tér-jünk.

A kertek disze elmúlt, fekete a fáknak koronája: ideje hogy hajlékunkba vonuljunk. Mártonnapja itt van, szőlőink kimetsz-vék: ideje hogy valahára megpihenjünk.

Féléve hogy folyvást mezőn és munka

között élünk, legyünk már egyszer családunk körében, arcunkról megfelelően megelégedett gyermekeink hadd lássák és öleljék azt, ki nekik a kenyert keresi, s kit ők apjoknak neveznek.

Pusztai vidék, letarolt mező, isten hozzászólók!

Száz kórok, aszszu falevelek, isten ve-lünk, isten veletek!

Agricola.

Törökország története.

(Lamartine után.)

A girondisták és a restauratio hallhatlan szerzője legközelebből a francia Constitutionellben Törökország történetét kezdi meg. A francia lap eredetileg kezünkbe nem kerülhetvén, az augsburgi Allgemeine Zeitung Beilageja után e nevezetes mű előszavából olvasóinkkal sietünk a következő érdekes pontokat közölni:

I.

Soha nemzet története körülmények között nem iratott, melyek magára a nemzetre annyira elhatározók valának. Ha igazságtalanság és szerencsétlenség nehezkedik valamely nemzetre, akkor jön el a pillanat, hogy irányában jöjjenek és igazságosok legyünk. Az utóvilág egy az igazsággal: szereti a gyengéket oltalmazni s az elnyomottakat megfosztani; a népek a történelemben néha fenytéküket, néha pedig bosszújukat, igazságszolgáltatójukat s dicsőségüket találják.

Főriasztva hosszas szenderéből törzskének s nevének veszélye által, megtámadtatva a legmélyebb békeben szárazon és tengeren egyszerre, meggyalázva saját tűzhelyén, megsérve függetlenségében, tüzzel üldözve kikötőjében, körülzárva minden oldalról hadseregtől azon muszkáknak, kiknél a tömeg a jogot, a kard a címet teszi, harcolnak a törökök, magára emelvén fel kezében azon határok között, a melyek még számukra megmaradtak, a kétségbeesés fegyvereit, s nem néznek előre, s nem néznek hátra; tudni akarják, hogy vajjon Törökország véreikben új életre kel, vagy meghalni mielőtt hazájuk utolsó órája út.

Ha Europa meg nincs indulva, kénytelen, hogy legalább figyelmes legyen. Eljött az idő megfontolni, mik voltak egykor, mik jelenleg, s mik lehetnek ezután azon oszmánok, kikről a vallásos ellenszenvek a keresztény háborúk ideje óta oly ferde képet adának. Ezen ellenszenvek elhalványulnak századokról századokra a civilisatio, a népfajok s egyensulya előtt a világnak. A népek jóvendőben nem hoznak le az égből okokat, hogy a földön egymást gyűlöljék és gyilkolják. Nem kértik egymástól többé: budhisták, zsidók, keresztények, katolikusok, schismaticusok-e? csak azt kérdik: vajjon életre valók, jogosok, türelmesek, ébrérenyek, igazságosok, hazaszeretők, s vannak-e azon állapotban, hogy a világban azt a helyet betöltsék, melyet az országok gondviselészerü elosztásánál fogva az évszázadok számukra kimutattak. Azt kérdik egymástól: vannak-e olyan állapotban, hogy birtokukat szárazon és tengeren megoltalmazhassák egy más népfaj fenyegető s általános bitorlása ellen. Azt kérdik egymástól: vannak-e azon állapotban, hogy gátot képezzenek egy hódító népfaj túlzónlése ellen, melynek saját medrébe kell visszanyomattatnia, ha csak nem akarjuk, hogy egy természet feletti özőnvíz gyantán az országokat, tengereket, nemzetiségeket, fővárosokat, a vallásokat, a civilisatiót, a föld kereskedésének szabadságát és kereskedését elnyelje.

Ezen kérdésekre felel jelenleg Törökország hősi bátorságával; Europa öntudatának egyhangu fölemelésével.

Nem, Europa nem sülyesztetett oly alá, hogy Oroszország mindenhatósága előtt meghajoljon, mint a sors valamely rendelkezése előtt. Ejszak rosszor lépett ki partjai közül.

Törökország nincs meghalva, és nyugot bölcsen s szilárdan fogja keleten azon tartományok felosztását s népfajok függetlenségét megvédeni, melyek közül ha csak egyet is zsákmányul esni engedünk, később saját magunknak kell megsemmisülnünk.

Nyugot nem vala mindig ily bölcs. Volt egy idő, midőn két költő: Chateaubriand Frankonban s Byron Angliában a mesék isteneinek nevében az oszmánok ellen hasonló keresztshadat hirdettek, a melyet egykor Európában az evangelium isteneinek nevében hirdettek volt. Az államférfiak a közvéleményt, a költők a lelkesedést teremtik. A költői lelkesedés felszabadítja Görögországot daczára az államférfiaknak. A képzelődés örvendett ezen. A politika előre belátta, mit később az idő igazolt. Mi magunk még ifjan s tapasztalatlanul, mi magunk igaztalanok voltunk az oszmánokhoz, mert a görögök vitézségét csodáltuk. Tévelygünk mint a többi világ. Görögországot védeni kell vala talán s egy szövetségi kötélnél fogva egyesíteni, de az Ozmanbirodalom központját semmi áron elszakítani nem kell vala, s ez által az országot széidarabolni, mely keletet és nyugotát a moszkoviták betöréséi ellen felel. Navarin igazságtalan s vérengző fölégetése örömtűze volt Muszkaországának. Az előhírnöke vala a Synopenál történt rabló égetésnek.

Mahmud szultán, ki akkor uralkodott, s ki türelmet s európai civilisatió által törekedett országát újra teremteni, könyekre fakadt, midőn a hatalmasságok ezen eszélytelensége s öngyilkossága értésére jutott. „Jól van — szólott ő egy diplomatához, ki mentegetőzék előtte, hogy Navarin feleletében az ő országa is részt vön — jól van! Europa, kit én egyedül védek a moszkoviták hulláma ellen, egyesül a moszkovitákkal az én megsemmisítésemre! Tehát Europa azt akarja, hogy utánam előzőnöltessek és megsemmisíttessék?”

„Igaz, felelt a diplomata a szultánnak, de ne kételkedjék ön Európában. Jöni fog idő, midőn végre ön törekvéseit méltánylandja, s ön tengeréin azon muszka hajókat el fogja égetni, melyekkel Navarinnál ön hajóit öszszeégette.

„Az isten isten — szólott Mahmud, mi közben homlokát kezeibe rejtette, s kétség-kívül fíjjára gondolt — teljesedjék be az ő akaraja!”

Be fog teljesedni.

II.

A dolog többé nem a törökök vagy a keresztények felett foly: de minden nép sértetlensége s függetlensége van szóban. Pétervárat Európára huzták meg a vészharangot. Végre hallják, ideje van, hogy szóljanak.

III.

Nem akarunk hosszason azon számtalan okok részleteibe ereszkedni, melyek már I Ferencz ideje óta a francia politika jelszavává tették a Törökországgal szövetséget. Az Ozmanbirodalomról csak egyet akarunk mondani; az Ozmanbirodalom földirattal, katonailag, tengerileg és politikailag a földkereskedési 100,000 négyszög mföldnyi térenél többet foglal el. És ezen tér, ha az Ozmanbirodalom nincs többé, csupán Muszkaország által foglalható el. Ha Europa megengedi, hogy egy czár egy nemzeten ezt a nagy gyilkosságot elkövesse, ekkor Europa lelkiismeretesen nem szólhat fel, hogy ez a 100,000 négyszög mföld tér üresen maradjon. 100,000 négyszög mföldnyi tér egy oly égalj alatt, mely az ég minden áldásaival mások felett el van halmozva, egy ország megáldva termékenységével, egy sziget ellátva partokkal és kikötőkkel, szigetcsoportozatokkal, melyek élet és kereskedéstől hemzsegek, tengerszorosokkal, melyek minden elől elzárják, kivéve azt, kinek kulcsok kezeiben van, tengerekkel, melyek mintegy teremtvé vannak a hajókázásra, egy fővárossal — geo-

graphiai fekvésénél fogva, ellenmondhatlanul arra hivatal, hogy ismét az legyen mi hajdan volt, fővárossa a világnak!

Oroszország Törökország helyében! E felett áll jelenleg a választás, mely Frankont, Angliát és Európát illeti.

Nem vesztegetünk szót a felől: ha Törökország a fölgömb politikai földabroszán tovább is fennálljon-e, vagy onnan kitöröltessek. Ez egyetlen pillanat megfontolását igényli. A határozat azon jellemekhez van írva, melyek tengeren és szárazon Európáért és Franciaországért élethálára viaskodnak. Törökországnak helyt kell maradnia, vagy Franciaországnak megbuknia. Így szól Franciaország, így szól Anglia, így szólnak Asia, Afrika, Spanyolország és Italia, így fog szólni maga Austria is.

IV.

Az 1815-ki alkukötések előtt és után az Ozmanbirodalom a nagy hatalmak kölcsönös érdekeinél fogva mintegy kiegészítő rész lépett be a kibékült világba. A birodalom belsőjében keresztül ment mindazon phasisok, melyeken keresztül mennek azon birodalom, melyek kezdetben mérték felett megnöttek — s később szét hullanak. De ellentétben azon birodalmakkal, melyek nem csak szét hullanak, hanem egyszerre elenyésznek. A Törökbirodalom vesztett ugyan területében, de Európával érintkezésénél fogva civilizálódtatott, europaisádtatott és megifjadt. A mostani szultán alyja, a rettenthellen Mahmud háromszor tette ki koronáját és életét, hogy nemzetét ujja teremthesse. Miután az újabb kor történetében legmerészebb s egyszerű mid legjogosabb államcsin által a janicsárokat egy lázzadás kitörésénél kiirtotta, birodalmának beljében munkába vette nagy eszméjét: a túrelmet s keletnek nyugathoz való közeledését. Az előitéletek és a vakbuzgóság sirba dülték a janicsárok hulláival. Törökországnak meg voltak a maga Stréltzei kellett hogy Nagy Pétere is legyen.

Akkor Europa azon hibába esék, hogy a muszkák előnyére Görögországot felszabadította s a török flottát elégette. Az 1840-k év kelési ideje Frankon tévpolitikájának, még egy sokkal megbocsáthatlanabb hibát szült: pártfogolta az egyptomi basát, ki a szultán ellen feltámadt. A francia ministerium egész Európát háborúval fenyegette, hogy a különben is meggyengült birodalmat még inkább széidarabolja, s Egyiptomot, Arabiát és Syriát attól elszakassza. Sokkal jobb lesz vala Törökországot törvényen kívülnek nyilvánítani s provinciáira felosztani. Ekkor legalább egy európai kötés a tért megoltalmazta volna: s a nyugoti világot Oroszország egyedáruskodása ellen szilad szövetségbe alkotandja. Ibrahim basának Nesib melletti győzelme, melyet az 1840-iki francia kormány gondatlanul szerencsételtett, megölte Mahmudot s fenyegette Törökországot, hogy egy kalandor kezébe fog adni, ki azt a muszkának adta volna el. Az irtózatnak egy riadása hatotta át egész Franciaországot. A közvélemény által bűdibe hagyott ministerium kénytelen volt flottáinkat visszahíni s hibáját bevalva lelépni. Londonban a jul. 15-ki szerződésben Törökország visszaállítására aláíratott. Egyetlen lépése Európának s néhány ezer austrial seregnek Syriába lett kiszállása elég volt Ibrahim basát vad futásra bírni, s a győzhetetlenek tartott egyptomi hadsereget a Nilus partjainak visszacsúsztatni.

M. L.

(Folyt. köv.)

Egy éj a lithván rengetegben.

(Vége.)

„Holla — kiálta Roskó — kímélje ön a lóport, dolgozzék a vadászok- s puskatusával! Hála istennek, látom már a vadászlakot; csak

pár pi badult

E könyv ujonnan

egy ér ez vég dugtam

vadász Sa

A jai köz

előre; rázó h

geti vá szik önt

karddal, past os

Ne lovak s hátrabb

tünk sze becsülh

A tók, sze voltak

kat, s le jelenléte

kó köve san ajult

véve, le ismét kis

szaladást s ismét

sok már zárta a mentve v

Azo rajzolni

el, sokat ledni nem

sok üvölt karcolva

Roskó a szánkár

a kunyhó ugráltak

kokra, mi vő holmib

Sem kat, egy elrothadt

is fedezéni-fát, me

ellen husz gánk rögt

nem sokir fahasábok

kimenetel hókron ren

lélekzettem kezdett kom

ébredt fel lege mindn

Bárha tünk voltak

időre, nek tek voltunk

kégyelme böi megme

látszott. B

pár pillanattal tartsa fel a vadakat, s megsza-
badultunk!

E szavak uj erőre ébresztettek. Roskó
könyörtelen csapdosott a lovak közé, s azok
ujjonnan gyorsvágatással rohantak előre. Mint-
egy érezni látszottak a szegény állatok, hogy
ez végső szolgálatuk. Pisztolyaimat magamhoz
dugtam, s a kocsiiban állva maradtam, kivont
vadászkeszemet villogtatva.

Sajátságos kép!

A végtelen erdő hóval bokréztávozott lomb-
jai között, keskeny uton vágató szánka siet
előre; a prűszkölő paripák lábai alatt, szik-
rázó hó-nyomokon üvöltő farkas-sereg ker-
geti várt ragadományát. A kocsiiban két nő fek-
szik öntudatlanul, s a férfi, kezében csillám-
karddal, áll a rohanó járműben, vészthozó csa-
pást osztva az üldözőkre.

Nem tudom, fenyegető állásom, vagy a
lovak sebesebb futása miatt-o, a farkasok kissé
hátrább maradtak, s mi egy kevés előnyre tet-
tünk szert, a mi nekünk e pillanatban meg-
becsülhetlen nyeresémet volt.

A pusztá kunyhót végre elértük, s az aj-
tók, szerencsés esetlegességből, mind nyitva
voltak. Roskó örömkialtással megállítá a lova-
kat, s leszökött a bakról, Róza is nagy lélek-
jelenléttel leugrott, s a kunyhóba szaladt, Ros-
kó követte, a szobaleányt vivén, ki folytono-
san ajult volt, én vadászkeszemet magamhoz
véve, legutoljára maradtam. E közben Roskó
ismét kisértet, a lovakat pár erős csapással
szaladásnak indítá, hogy ha lehet, megmen-
tse, s ismét épen jókor visszatért, mert a farka-
sok már szinte hozzánk értek. Gyorsan be-
zártá a kemény tölgyajtót, s így, pillanatra
mentve voltunk.

Azon érzést, mely most keblünket eltölté,
rajzolni nem lehet. Ez óta sok év enyészett
el, sokat megéltém, de e pillanatot soha fe-
ledni nem fogom. Szemléldéseimből a farka-
sok üvöltése vert fel, melyek az izmos ajtón
karcolva törekedtek bejutni.

Roskónak azon helyes ötlete volt, hogy
a szánkára akasztott lámpást levette, s behozta
a kunyhóba. Mialatt a farkasok szakadatlanul
ugráltak az ajtókra, s jól berácsosított abla-
kokra, mi a kunyhó belsejét, és az abban lé-
vő holmikat tekintettük meg.

Semmit sem találtunk, csak pusztá fala-
kat, egy hosszú padot, s egy szegletben fél-
elrohadt szalmát; még is egy ipari kincset
is fedezék fel, — meglehetősen mennyiségű tü-
zi-fát, mely elegendő volt, a fagyaszító hideg
ellen huszonnégy óráig megvédeni. Öreg szol-
gánk rögtön hozzá is látott a tűzrakáshoz, s
nem sokára derék lánggal ropogtak a száraz
fahasabok. A füst a fedelnyílásokon keresett
kimenetet magának — milyenek vadász-kunyhó-
kban rendszeren találtnak. Most szabadabban
lélekkeltem. Testvérem a padon ült, s igye-
kezett komornáját vizsgálni, ki épen akkor
ébredt fel ajulásából; a pattogó tűz életető me-
lege mindnyájunkra jótékonyan hatott.

Bárha rémes ellenségeink most is körül-
tünk voltak, úgy tetszett, hogy legalább rövid
időre, nekünk nem árthatnak. Mind elégedet-
tek voltunk, Roskót kivéve, ki az isten azon
kégyelme iránt, hogy ily szembetűnő veszély-
ből megmenekedtünk, teljesen érzéketlennek
látszott. Borus arczczal ült a tűz mellett, s
időről időre aggódva csóválta fejét. Sokkal
boldogabb valék, mintsem rá igen sokat fi-
gyeltem volna. Most egy átható sikoltás visi-
tott végig az éjben, mire mindnyéjan bámuvá
egymásra néztünk. Nyilván nem emberi hang
volt, de oly állatot sem gondolhaték, melynek
ily rémhangjai lennének. Roskó utbagazított
minket. „E rettenetes sikoly, uram — mon-
dá — az ön kedves lova halálát jelenti, —
gyakran hallám e hangot a csataterén... csak
erős, ifju lótló jöhet, s olyantól, mely vég-
erejével küzd a halállal. Már bizonyos, hogy
szegény állatok a farkasok prédájává lettek,
melyek most velők foglalkoznak, s így nekünk
pár perczig békét hagynak — de vérszomja-
sabban fognak majd visszatérni.”

Az öreg szolga nagyon igazat szolt; —
keves időre megújíták támadásaikat a kunyhó
ellen, s észre leheto venni, mikép dühök nö-
vekedett, mert sokan közülök megkisérlék a
falra felkapaszkodni, hogy a fedelet elérjék.

A legkínosabb helyzetben veltünk, sze-
meinket a fedél-likakra szögezve. Ha néha
egy szélfuvát a füstöt kevésé félre hajtotta,
tisztán lehetett látni a csillagokkal ragyogó
ég kárpóját. A szobalány egyszerre elájult,
estében a fedélre mutatna. Négy, tátott, vér-
szomjas farkas-szaj mutatkozott a deszkák kö-
zött. A füstfelhőben valóságos alvilági szel-
lemeknek látszottak. Roskót ez sem találta vá-
ratlanul; jó darab fát lökött a tűzre, mely ma-
gasan fellobogott, s így szolt: Ezekről nincs
mit tartanunk: a tűz rájuk süt, s ezért nem
is láthatnak bennünket. Alig mondá ezt ki,
a mint hirtelen három farkas a fedélzet egy
részével sebesen leomlott, míg a negyedik a
tűz közepébe esett. Itt gondolkodásra idő nem
volt; Roskó kiáltott, adjunk helyet, s a far-
kast föbe lötte, — mire én is még egy pár
csapást mértem koponyájára gyilkossal. Az
állat borzasztó ordítást tön, s megdőglött. Ki-
vontuk a tűzből, s nem minden erőlködés nél-
kül egy szegletbe löktük.

Roskó megjegyzé, hogy alig hiszi, mi-
kép ez éjjel még hason látogatást nyerünk;
ámde reggel bizonyosan többen fognak jöni,
mintsem sikerrel ellentállhassunk. E fölött an-
nyival inkább bámultam, mert azt hívéim, hogy
a farkasok napfeljöttkor eltávoznának, az
erdők sűrűjében visszatérnők.

„S ha a történnék is, felelte szomorun
mit használna ez nekünk? Lovaink már nin-
csenek; — mikép tudnók a nőket a rengeteg
végére kivinni? Az éj ujból meglepne, s a
farkasok bizonyára föltámlálnak. De ez csalfa
remény. Itt, hol a farkasok oly nagy szá-
mal tanyáznak, nem félnek a nap fényitől.

„Míg fakészletünk tart, a felülről táma-
dásról biztosok lehetünk; de ha a nap szét-
ömlészti csilló sugarait, a tűz nem bír hatás-
sal a farkasokra. Nézzünk bátran teljes erő-
vel szemközt az eseményekkel, melyek még
jöhetnek: hogy a nőket, s minmagunkat le-
hetségig védelmezzük.”

A mint a félkölt hajnalra épített remé-
nyem lassankint enyészett, lelkekre a kétség-
beesés teljes keserősége nehezült.

A perczek csak lassan, s csüggedettel
teltek; Róza elbágyadt — elszűnyadt: —
hasonló volt egy aivó angyalhoz, egy gyer-
mekhez, ki nem sejtí a környező veszélyt.
Még álmában is mosolygott, mi szivemet jár-
ta keresztül... Az öreg Roskó hallgatva gé-
delgeté a tüzet; igazat szolt: — a farkasok
nem mutatkoztak a fedélnyíláson, de az ajtó-
ni kaparás, s a falra haszaltan kísérelt fel-
felkapaszkodás, iszonyú üvöltés, egész éjben át
szakatlanul tartott. Mielőtt Roskó nézeteit ve-
lem közölte volna, minden kívánságaim oda
voltak irányulva: bár a nap felkelne már! —
most bezzeg mit sem kívántam forróbban, mint
hogy hogy az éjjel végtelen legyen, Róza még
mind aludt, a mit nem tudtunk az égnek elég-
gő megköszönni.

Végre halványulni kezdtek az csillagok,
s megjelent a rettegott pillanat. A vérszopók
— hátoritva a napfény által — mintegy huszan,
a köfalra másztak, s a fedelet meghágni tö-
rekedtek, — de szerencsére siker nélkül.

E perczben, perczében a legmagasb szük-
ségnek, midőn már szinte minden emberi se-
gélyről lemondtam, egymásután gyorsan öt-
venig való puskaelövés hangzott el, mit ké-
sőbb hoppogás s kopócsaholás követett. Hely-
zetül ikben ez acél-hárfaként hangzott. Pár percz
— s üldözőink elhagytak, orditva szaladván a
sűrű rengeteknek.

Miután e bajszolásra egy ideig figyeltünk,
Roskó vigyázva kinyitá az ajtót, s majd öröm-
ittosan értesíté bennünket, hogy a farkasok
már jó távol, a vadászok pedig közel vannak.
Ekkor elhagytuk mindnyájan a véd-kunyhót,
hogy az üde reggeli légen megrífrüljünk.

Megmentőnk, W*** Adolf is megjelent
számos vadász-csoport élén. Én tárt karokkal
siettem felé, köszönetem nyilvánítani, Róza lát-
hatólag megilletődve nyujtá kezét Adolfnak,
ki azt mély érzéssel nyomta ajkaihoz.

Mig a farkasok üldözését a többi vadá-
szok folytatták, mi elbeszéltek néki szenvedé-
seinket, — ő viszont előadá, mi módon lett
megmentőnké.

Anyja kastélyában azon hír terjedt volt
el, hogy Lithvania őserdőiből, éhség és hideg
által zaklatva, nagy sereg farkas iramlott el,
s a kastély közelébe vonult, — hogy már több
szerencsétlenség történt, s hogy a táj lakói
egyesültek, mikép rájuk vadászatot tartanak.
Ő szerfelett nyugtalanodott, felfegyverzé a
férfi-cselédséget, s a felkészült vadászok-
s lakóskozhoz csatlakozott, s ekként sikerült min-
ket a nagy veszélyből megszabadítani.

Németből

O - 9.

H I R F Ū Z É R .

Kolozsvár nov. 3-án.

* A helybeli kereskedelmi és iparkamara
több szakférfiakat szólított fel, hogy tagjaivá
legyenek a kamarától alkotott azon bizottmány-
nak, a mely a Párisban jövő évben megnyí-
landó gazdasági és ipartárlat ügyeiben műkö-
dik. — Már több kiállító jelenté magát e tár-
latra, s remélhetni, hogy e kamara vidéke
méltóan lesz képviselve.

* Az erd. m. helytartóság felhívást tesz
adakozásra azon szerencsétlenek számára, a
kiknek f. évi sept. 30-án Vermesen (a besz-
tercezi vidékben) a tűz 39 ezernél többre me-
nő kárt okozott.

* Brassóból írják, hogy ott m. hó 28 és
29-ke éjelen 11 óra után 5 perczkor ujab-
ban földrengést éreztek; a 26- és 27-ke
közti éjben pedig szokatlan tűneményt láttak.
Az ég egyszerre megvilágosult; egy, villa-
nyosággal telt tüzes golyó futott végig a lát-
határon s gyönyörű világos térrel jelölé ki a
pontot, a hol fellobbant. 29-ke óta érzékeny
hideg van s a hegyeket szinte a völgyekig
hó lepi.

* Szilágyi levelezőnk írja, hogy kirán-
dulásai alkalmával módja volt az ugynevezett
„Trájan utjá“-val közelebből megismerkedni.
Az út kup-alaku kövekből van készitve, me-
lyek egymás mellé rakvák, s az így támadt
úr poronddal betöltve. Ily utak Erdélyben
több helyütt is vannak, s a nép őket ördög
utjának nevezi. A szóban forgó útvonal,
melyet levelező látott Boggyián tul Vármező
felé nyúlik (Dobokában).

* Szathmáry Károly, fiatal írónk, „S a mil“
czimü regényt végzett be, s fog közelebből
közrebocsátani; ugyanezen szerző történe-
ti novellái is sajtó alatt vannak.

* Szebenben komoly lépéseket tesznek a
gázvilágítás behozatalára. Mi még használjuk
a Linczig uram idejében készült lámpákat, —
mert ezek nem sértik a szemet.

— Egy igen ügyes francia mezőgazda
azt állítja, hogy a szőlőbetegség ellen,
legjobb és legegyszerűbb szer a konyhasó.

* — Az orvosi facultás Bécsben panszt
emelt a hírlapokban kürtölni szokott csoda-
tevő szerek ellen, s kérte, hogy az ily
hirdetések egy szakértő vizsgálóbizottmány el-
lenőrsége alá jöjenek; azonban az illető ha-
tóság e kívánságot visszautasítá a kimondott
sajtószabadság elvénél fogva.

— Európában a legmagasb helyet ez év-
ben egy angol urhölgy foglalá el; neve misz
Hamilton; e hölgy t. i. felhagott a Montblanc
legmagasb csücskére, s ezzel sem levén meg-
elégedve, vezetője vállaira állt, hogy elmond-
hassa: senki sem állt még oly magasan mint ő.

— Még egy évben sem volt oly nagy a
k i v á n d o r l o t t a k száma Európából mint az
idén. Csak a bremi kikötőből szeptemberig
62,146 német indult más hazát keresni.

— Az északi sark körül tett utazásában nyom nélkül eltűnt Sir John Franklin s társai felől végre biztos tudósítás érkezett, a mely kétségtelenné teszi, hogy e merész tengerész társával együtt a hideg és éhség martalékjává lőn.

— A Bácskában sok ember foglalkozik a selyemtenyészéssel, a mely az idén ott igen kedvező eredményű volt. A gubó fontját 36—42 pkrón vették.

— A californiak annyira mentek már, hogy csecsemő és két éves gyermekkiállítás rendeznek. Czelja e különös tárlatnak: nyomára jöni a legcélszerűbb gyermekdajkálási módnak.

— Marhakereskedőinket a bécsi mézszárosok azzal fenyegetik, hogy tőket alkítnak, a melyből maguk fogják a vágómarhákat mindjárt első kézből vásárolni

— A m. kereskedelmi ministerium tanfolyamot nyitott Bécsben a távirtdászat elméleti és gyakorlati megtanulásaira. A tanfolyam kezdődik jövő hó 1-n s tart három hétig. Csak 18- és 30 éves életkor közt állók vesznek föl.

— Bécsben m. hó 28-án nyílt meg azon első játékon intézet, a melyben a szegények díj nélkül találhatnak meleg szobákat, a hova a tél hidege ellen vonulhatnak.

Nemzeti színház

Oct. 28. Egy színész nő élete, dráma az Anicet Burgeois és Barriere gyarából, fordítá Csep-

regli Lajos. Először. E dráma alapeszméje igen szép volna, de kivételében a francia ügyes technika kívül bizony kevés dícsérré való van. Minden alá van rendelve a hatáshajhásának, s miután szerzők a csomót másként meg nem tudák oldani, az öreg Rudenz grófné aristokratá gőgének megtörésére az első francia forradalmat is segítségül hívták, a mi magában nem volna rossz, mert a 4-ik és 5-ik felvonást egy sereg csattanós jelenettel szaporítá, de véleményünk szerint ez előítéleteket ha nem ily föltétlenül győző motivummal, hanem lélektanilag, az önkényes meggyőződés fegyverével vivják le, czélukat sokkal helyesebben érték volna el. Az előadás jó volt, mindamellett, hogy a darab személyzete akkora, hogy a társulat szinte minden egyéniségét a színpadra szólítá, s ez a társulat jó szervezete mellett sokat bizonyít. A sok játszó közül meg kell említenünk Gyulaít (Emil marquis) és Filippovicst (Klára), mint a kik ez alrendelt szerepeket is jellemző hűséggel adák. Közönség szép számmal.

Oct. 29-kén, Szó költ katoná, isten tudja hányadikszor e színpadon, de azért tele színház s érdekes előadás. Julcsát Rónainé adta szokott ügyességével.

Oct. 31-én. Seiglieres kisasszony, vigj. 4 felv. Dumanoir és D'Ennery után francziából Brassai Samu. Az első bérlet utolsó száma. A mai esti előadáson valami megmondhatatlan oku bádgyadt-ság vonult végig; a különben szép, szellemes párbeszédet hosszadalmasoknak tetszettek; meglehet a közönség kevés számban volt az ok, mert tagadhatlan, hogy telt színház mindig derültséget, ünnepeles színt ad az előadásoknak. A szereplők ellen nem lehet általános kifogásunk, mert a marquis Károlyi, Detournelles-t Gyulaít, Vauvert bárónt Váradiné, Helent Rónainé s Bernátot Benedek adta. Gyulaít a közönség tapsokkal jutalmazá, a melyekhez mi is méltányol elismerésünket csatoljuk, mert e játéka tökéletes volt. Benedek azonban a katonát és szerelmét nem elég hűségesen

körvonaloza Bernát jellemében. Kovács jó komor-nyik volt, a mi főleg társalgási játékokban, a szerep minden csekélyége mellett, érdem. Szilágyi Béla (Rudolf) minden illétséggel nélkül játszott, s ezt mi egy kezdő színészben igen nagy hibának tartjuk.

A játszó közlül valaki jónak látta Brassai szép nyelven igazított, a mi ellen tiltakozunk. Jól van ott minden szó, s a „hogy“ épen nem egy a „mí-szerint“-tel, bár kik is állítják s írják az ellenkezőt.

Novb. 2-kán. Fürdőre kell menni; vigj. 1 felv. Gozlan Leo után Feleki Miklós, — és Öreg-ségro című házi jelenetek 1 felvonásban. A házi jelenetek czim mindkét darabra rá illik. Egyik sem csinált szerencsét, pedig mindkét darabban tükör-híven van festve az élet s a szerzőknek azon igaz-sággal tartozunk, hogy fölvev eszméjüket a hájszá-lyig kivitték, s oly hívek maradtak az élethez, hogy például az utolsó darabban a falusi egyhanguságot az ásitatásig találólag festették. A szerencsét-lenség tehát a tárgy választásában van. Mi megis-merjük, hogy egyaránt művész azon két festész, a kiknek egyike a kunyhó, a másika a milánói dímtől clethíven festi, de azt sem tagadhatjuk, hogy az u-tolsónak hasonlíthatatlanul nagyobb közönséget lesz, mint az elsőnek; s ez így volt a mai estén is. Ré-szünkről gyönyörködtünk mind a darabokban, mind az előadásban, a melynek elsejtj (Benedek és H.P. Cornelia játszták.) mintájul ajánljuk minden társalgási vigjátéknak. Ily előadások mellett a sugó nem oszto-zik a színész dicsőségében. — Az Öreg-ségre című darab kezelő Szilágyi Sándor (Roman) Gyulaít (Szel Pal) Váradiné (Rózsa) és Pata-kiné (Sári) voltak, s Gyulaiban némi szórakozott-ságot leszámitva, versenyeztek a siker felett egy-mással.

Egyébaránt e darabok választása rossz volt é-pen a vásár napjára.

Agio. Bécs oct. 30-án: arany 26 $\frac{1}{4}$; ezüst 23 $\frac{1}{4}$.

HIRDETÉSEK.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(513)

(2-2)

Kölcsönös erdélyi jég-s tüzkármentő.

Alóltit igazgatóság jelenti, misze-rént: irodáját Kolozsvárt eddigi b. kö-zéputcai szállásáról, b. király-utczába gr. Teleki Miklós ur, 36 számú háza omeletes részébe áttette; s ezen inté-zelhez ezután is csatlakozhatni helyt Kolozsvárt a fennebbi irodában közvetle-nül, úgy Erdélyben megbízott alábbi t. cz. ügyvivő urak által u: m:

Bánf-Hunyadon: Ujvári László.
Balázsfalván: Daniel Odón.
N. Bányán: Csasz és Pap keresk.
Baroton: Császár Dávid.
M. Berkesen: Takács Zsigmond.
Bethlben: Mihály Endre.
Csik-Szeredán: Szörcey Imre.
Décszen: Kovács Mózés.
Déván: Izekutz Márton.
Dobokán: Hodor Károly.
Erdő sz. Györgyön: László Gergely.
M. Egregyen: Kethely József.
N. Enyeden: Mester Károly.
Felvinczen: Magyarai Pál.
K. Fejérvárt: Dergán József.
Giddófalván: Vajna Károly.
Hátszegen: Vagner Károly.
V. Hunyadon: F. Buczy Mihály.
N. Hondán: Jánosy István.
P. Kamaráson: Mosa Samu.
M. Méhesen: Kendeffi István.
Szászvároson: Németh Vilmos.
Szászsebesben: Potolcky Antal és fia.
Szathmáron: Pál János keresk.
Sz. Somlyón: ifj. Lázár János.
Tasnádon: Koroknay Zsigmond.
Tekében: Weber M. Frigyes.
Tordán: Velics Lajos.
Tövisen: Arkosi Lajos, ügyvéd.
Sz. Udvarhelyen: Cimbalmos Lajos.
K. Vásárhelyt: Kovács Dániel.
M. Vásárhelyt: Czecz Miklos.
Zilahon: Harmath János.

Ezen honi intézet hovatovábbi élén-kebb pártolása hazánk tisztelt fiaitól annyivalinkább várható, minthogy köz-hasznuságáról létesülése óta eddig is elegendő tanúságot adván, csak is rész-vevő tagjai javára törekedve, a tagok egyedül az évi szükségletig járulnak az intézet pénztárához, az előlegesen befizetett s fennmaradó díj fölölseg pedig nekik visszaadatik.

Kolozsvárt.

Az intézeti igazgatóság.

(500)

(4-4)

Stájer fűnedv mellbetegeknek.

Grác és Bécs városok legügyesebb orvosai meggyőződése s igazolásaik szerint ezen mellnedv a jelenben meg-lepőleg tünette ki jótékony hatású különösen a köhögés, nátha, hu-rut, torok- és mell-fájásban úgy hogy sokaknak szükségül vált, és azoknak tulajdon nyilatkozataik szerint csupán ezen szernek köszönhetik a nyugalmasb éjleiket s betegsögök javulását.

Nagyon ajánlható ezen nedv uta-zóknak. Kellemes íze miatt nem csak gyermekeknek hasznos, hanem korosabbaknak, kivált tödőbe-tegeknek enyhülést szerez, s főleg rekedtség ellen ajánlható. Meglettkoruk vehetnek szükség szerint, evés előtt s után rövid idő-vel, naponta 4 vagy 5 evőkalánál; ugyan annyiszor adathatik gyermekek-nek koruk szerint.

Purgleitner József, gyógyszerész s készítője a Stájer-fűnedvnek Grácban.

Raktárom van Kolozsvárt **Ko-zák Eduárd, KATONÁHOZ** czimzett fűszerkereskedésben.

(522)

(2-3)

TSCHUGGMALL automatjai. (Önmozgonyok.)

Minden nap este, a redou-lete-teremben o-lóadás lesz a híres AUTO-MÁTOKKAL, a melyek nem külső, de beléjük alkalmazott gé-pezet által mozognak.

Kezdeté esti 7 órákor. Jegyeket vált-hatni a teremben, este a pénztárnál. TSCHUGGMALL nővérek.

(225)

(1-2)

Oltoványok!

Kolozsvárt a Bodor Pál kertjéből folyó 1854. évi november hó 24-kig a legjelesebb fajta alma, körte, meg-y, szilva, kajszin- és szörösbarack két és egy éves oltoványok készpénzért igen jutányos áron kaphatók, sőt maga az említt kert is eladó. Értekezhetni irántuk a tulajdonossal Szentgyház-utca 479. sz. alatt.

(510)

(2-3)

NAGY PIPA czi-mű kereskedésbe

Kolozsvárt újonan érkezett, tisztított **len és kender**, különböző min-őségben, úgy conservations SZEMÜVE-GEK, valamint kész **fejer udmüt** nagy választás szerint kaphatók. Tauffer János és fia.

(524)

(1-3)

HASZONBÉRI HIRDETÉS.

Iktári méltóságos gróf Bethlen Domokos ur szász-banyitái, Sz. Ré-genhez egy öránnyira, Tekehez ugyan annyi távolóságra fekvő jószága, a hoz-zátartozó helységekbeliekkel, jövő 1855. évi április 24-én kezdve több évekre haszonbérbe adó. A jószág áll a kö-vetkezőkben:

- 1) Sz. Banyitza egész falu commas-sált birtok, itteni majorság föld.
- a) Szántó, összesen 242 hold.
- b) Kaszáló 45 hold, szénát és sar-jut termő.
- c) Elkülönített udvari legelő 433 $\frac{1}{2}$ hold.
- d) Szőlő és gyümölcsösök 29 hold.
- e) Két kövü pataki malom.

- 2) Szász-Haraszto egész falu, com-massált birtok, itteni majorság föld.
- a) Szántó 359 hold.
- b) Kaszáló 95 hold, szénát és sar-jut termő.
- c) Elkülönített udvari legelő 192 $\frac{1}{2}$ hold.
- d) Szőlő és gyümölcsös 12 hold.
- e) Egy kövü pataki malom.
- aa) Mindkét egész falukban fogadók, és kizárólagos korcsmárlási jog.
- bb) A két falu határán 932 hold erdő, melyből a haszonbérelőnek tüzelesi szükségéhez képest bizo-nyos számú öllak adatnak.

- 3) Komzmatelken egy tágban levő m'nd-en éven használható praedialis hely 70 szekér szénára való.
- 4) Több curialisták, kik részint pénz-fizetéssel, részint napszám tétel-lel tartoznak.

Utasítást kaphatni M. Vásárhelyen Jakab János ügyvéd urnál, s Kolozs-várt a tulajdonos gróf ur b. király-utczái 40. számú házánál Seres László ur által.

A kereskedelmi és iparkamara befolyása mellett szerkeszti BERDE ÁRON, tanár. —

Nyomatott a rom. kath. lyc. könyvnyomóintézet botívél.

Kolozs

Vid. Évnegyvedre Féltré . . . Elad.

E lap s

A tagosítá. Törökorszá. M. L.-s. — Nöbrabl. hatalma. — Hirdet.

A tag

Nem-nius 21-lető szakol-ly régőtté-én. — Meg-vele, felel-nének azo-kik mindig-litkai ese-déseken t-czikkel el-kik inkább-szűnket, h-vény java-mazását? tagosítást, zselléri ör-teljesítésér. Valób-— hogy ha-gyenek ma-sítasa felel-gel, melyn-hogy magá-bocsássá, g-sul, tájékoz-rok újján t-megértésné-öl, a lélek-a törvény-tet megpen-ciótig mind-megállapodá-is nem volt-sok törvény-gyan legyür-Nézzo-iróit, mily-zonnal köve-blicista, író-ott valóban-nyek gyors-tatnak, mint-Ám me-kösen hallg-bélyeg-nyilt-nulmányozu-kef másokra-a mit tetszik-tunk. Eljön a-parancs, s m-juk megérter-fel birtokát, vőre: hallgat-leksztünk s n-lakolunk. Elj-rancs, s mi-tanuljuk, de-és protokollis-szünk s fizet-földterherment